

Budgetaftale for 2021-2024

Denne budgetaftale er indgået mellem Socialdemokratiet, Venstre, Dansk Folkeparti, Liberal Alliance, Det Konservative Folkeparti, Socialistisk Folkeparti, Enhedslisten.

Budgetaftalen 2021-24 bygger på de mål om økonomisk, social og miljømæssig bæredygtighed samt FN's verdensmål, som er grundlaget for budgetaftalen 2020. Desuden er den overordnede plan- og udviklingsstrategi og strategiske emner for udviklingen af Norddjurs Kommune indbygget i aftalen.

Det værdimæssige fundament er Vores Norddjurs, som er vores organisations- og ledelseskodex. Det er udarbejdet af medarbejdere og ledere i fællesskab og godkendt politisk i 2020. Vores Norddjurs skaber fælles sprog og ståsted i kraft af de fire værdier: Tillid, ordentlighed, udvikling og fællesskab. I et konstruktivt samspil med kommunalbestyrelsen danner værdierne grundlag for, at vi lykkes med kerneopgaven overfor borgerne.

Budgetaftalen afspejler desuden også den særlige situation og usikkerhed, som Covid-19 har medført. Der er øget økonomisk usikkerhed for de kommende år, men også konsekvenser for den måde som kommunen leverer service og tilbud til borgerne.

Med budgetaftalerne fra 2019 og 2020 er der skabt et solidt grundlag for Norddjurs Kommunes økonomi og det aflagte regnskab for 2019 afspejler dette. Dette bidrager væsentligt til et positivt økonomisk råderum de kommende år. Regnskabet for 2020 forventes på baggrund af budgetopfølgningen for august 2020 at bekræfte den positive tendens.

Den vedtagne udligningsreform tilgodeser Norddjurs Kommune og bidrager også til det økonomiske råderum de kommende år. Budgetaftalen sikrer imidlertid, at råderummet anvendes langtidsholdbart - både til de nødvendige forbedringer på velfærdsområderne og samtidig med at der kan foretages større investeringer end de tidligere år.

Norddjurs Kommune har i disse år en nedgang i antal borgere, især blandt erhvervsaktive og børn. Dette kræver tilpasning af kommunens økonomi og service, men samtidig er det den politiske ambition, at denne udvikling vendes. Budgetaftalen bidrager til dette gennem en række velfærdsmæssige forbedringer og investeringer i udvikling af Norddjurs Kommune.

Partierne bag denne budgetaftale er enige om at overholde den økonomiske politik og dermed også de overordnede rammer om strukturel balance.

Ligeledes anerkendes de tidligere års budgetaftaler og deres effekt på økonomien i Norddjurs Kommune.

Økonomisk bæredygtighed

Økonomisk bæredygtighed betyder, at kommunens økonomi er i strukturel balance og at de centrale økonomiske målsætninger overholdes.

Disse målsætninger er:

- Udfyldelse af servicerammen
- Et anlægsniveau på ca. 75 mio. kr. årligt
- Nedbringelse af gæld på minimum 10 mio. kr. årligt
- En gennemsnitlig kassebeholdning på mindst 150 mio. kr.

Grundlaget for denne aftale er derfor:

- Det økonomiske råderum er 67 mio. kr. i 2021, 79 mio. kr. i 2022 og 77 mio. kr. i 2023. Råderummet i 2024 er 36 mio. kr.
- Der søges om skattenedsættelse på 0,4% med fuld kompensation fra staten.
- Anlægsrammen er 80 mio. kr. i 2021, hvilket er en forøgelse på 48 mio. kr. i 2021 i forhold til budgetaftale 2020.
- Serviceudgifterne er øget med 33,5 mio. kr. i 2021. Der er i udgangspunktet en servicerammeudvidelse på 10 mio. kr., hvilket betyder, det skal aftales med KL, at serviceudgifterne forøges med yderligere 23,5 mio. kr. Dette er en væsentlig usikkerhed i budgetaftalen.
- Med budgetaftalen er der i 2022 og 2023 strukturel balance. I 2021 skyldes ubalancen, at der ekstraordinært afdrages 35 mio. kr. på kommunens gæld. Set over hele budgetperioden er der strukturel balance, hvis det ekstraordinære afdrag ikke medtages. I 2024 er der et for lavt investeringsniveau. Denne problemstilling skal behandles i forbindelse med budget 2022, således at målsætningen om investeringer på 75 mio. kr. årlig stadig er realistisk, samtidig med at der er strukturel balance.

Af de konkrete bidrag til en bæredygtig økonomi i Norddjurs Kommune er der i budgetaftalen indarbejdet følgende:

Effektiviseringer

Med budget 2021-24 er indarbejdet fuld løn- og prisfremskrivning på alle områder. Det følger af KL-aftalen samt budgetaftalen for 2020, at der fortsat skal effektiviseres, og der er indarbejdet effektiviseringer på 9,7 mio. kr. i 2021, 12 mio. kr. i 2022 og 17,8 mio. kr. i 2023 og 2024, svarende til en effektiviseringsprocent på 0,55% i 2021. Effektiviseringsprocenten for 2022 og fremefter aftales i forbindelse med vedtagelsen af budgetproceduren for det konkrete budgetår.

Det løbende fokus på decentralt at effektivisere samarbejdsformer, ledelse og tilvejebringelse af service til borgerne, vil sammen med erfaringer fra Covid19 kunne bidrage til effektivisering af driften med færrest mulige konsekvenser for borgerne. Det gælder blandt andet afvikling af møder og samtaler med kommunikationsplatformen Teams og den bredere investering i Microsoft O365.

Der redegøres for udmøntningen af effektiviseringsbidraget i juni 2021 i fagudvalget. Konsekvenserne af effektiviseringsbidraget indgår i arbejdet med budget 2022 og behandles i en særskilt opsamling i økonomiudvalget.

Ekstraordinær afdrag på gæld

I budgetaftalen for 2020 gennemførtes et ekstraordinært afdrag på kommunens gæld på 40 mio. kr. Det frigav i 2021-23 ekstra varige 11,5 mio. kr. årligt til forbedring af drifts og anlægsudgifter.

I denne budgetaftale for 2021 afdrages ekstraordinært 35 mio. kr., som i 2022-24 øger det økonomiske råderum med 5,8 mio. kr. årligt. Hermed muliggøres ekstra investeringer i 2022-23 og samtidig styrkes den strukturelle balance.

Det ekstraordinære afdrag vil formelt påvirke den strukturelle balance og vil samtidig udløse en isoleret nedgang i den gennemsnitlige kassebeholdning.

Lånoptagelse

KL-aftalen giver mulighed for at optage lån til finansiering af de ekstra anlægsudgifter i forbindelse med Covid-19. Norddjurs Kommune har i 2020 igangsat ekstraordinære investeringer for ca. 16 mio. kr. og der tages stilling til lånoptagelse i efteråret 2020.

I 2021 søges lånerammer og samtidig er der i budgetaftalen indarbejdet anlæg, hvortil der er automatisk låneadgang.

Udgangspunktet er som i 2020, at der ikke optages lån, men da budgetaftalen muliggør anlæg, hvor der skal deponeres, anvendes lånerammer for 2021 til at nedbringe deponeringsbehovet. Der er i aftalen indregnet et deponeringsbehov på 42 mio. kr. i 2022. Dette påvirker kassen negativt.

Covid-19 og ekstra anlægsinvesteringer i 2020

Partierne indgik i foråret 2020 tre politiske aftaler som følge af Covid-19 situationen, hvor der er igangsat ekstra anlægsinvesteringer for ca. 16 mio. kr., der var planlagt til beslutning og gennemførelse i 2021 og fremefter.

Den økonomiske påvirkning af Covid19 er stadig behæftet med usikkerhed. Flere eksterne institutioner kan være negativt påvirket af situationen med manglende indtægter i en del af året

Partierne er i tilknytning til denne budgetaftale enige om at mødes i september vedrørende Covid19 udgifterne og supplere aftalerne fra foråret 2020. På baggrund af en vurdering af budgetopfølgningen fra august tages stilling til yderligere bevillinger til investering og en driftspulje, der kan understøtte tab i fritids-, kultur- og oplevelsessteder i Norddjurs.

Den øvrige usikkerhed om udviklingen i driftsudgifter og især forsørgelsesudgifter forventes at kunne klares indenfor de i aftalen afsatte reserver. Disse udgør 10 mio. kr., der vedrører forsørgelsesudgifter og 18 mio. kr. vedrørende servicerammen.

Befolkningsudviklingen

I budgetaftalen er indarbejdet den aktuelle befolkningsprognose, der viser en nedgang på 388 personer i befolkningstallet fra 1. januar 2020 til 1. januar 2021, hvor voksne i alderen 18-64 år falder med 429 personer, børn under 18 år med 162 mens voksne i alderen 65+ stige med 203 personer. Dette betyder økonomisk, at Norddjurs Kommune modtager ekstra 55 mio. kr. i 2021 og, såfremt udviklingen fortsætter, 99 mio. kr. i 2022, 112 mio. kr. i 2023 og 123 mio. kr. i 2024. Der er således en usikkerhed omkring disse beløb.

En mere positiv udvikling i befolkningstallet i 2021 og årene derefter vil kunne påvirke dette beløb i nedadgående retning. Samtidig vil en stabilisering eller vækst i befolkningstallet medføre øgede skatteindtægter og ordinært bloktilskud.

Det ekstraordinære afdrag på kommunens gæld skal også ses i denne sammenhæng, idet tilskud begrundet i faldende befolkningstal også forudsætter, at kommunens økonomi tilpasses.

Skattenedsættelse med statstilskud

Aftalepartierne er enige om, at der søges om at nedsætte skatteprocenten fra 26,7% til 26,3% med fuld finansiering fra staten af indtægtstab. Dermed vil borgerne i Norddjurs Kommune fra 2021 betale en lavere skatteprocent, uden at det påvirker serviceniveauet.

Det er endvidere muligt at søge om en yderligere skattenedsættelser, der kompenseres delvist i en årrække.

Vilkår for skattenedsættelse er uafklaret i forhold til provenu i forbindelse med de gældende skattesanktioner og kendes først endeligt, når svar på ansøgningen modtages fra Social- og Indenrigsministeriet.

Særligt vanskeligt stillede kommuner

Norddjurs Kommune modtager i 2021 16 mio. kr. fra puljen til særligt vanskeligt stillede kommuner.

Social bæredygtighed

Budgetaftalen giver mulighed for en absolut forbedring af velfærden til kommunens borgere.

Forbedringerne er tilrettelagt således, at de både sikrer finansiering i overslagsårene, men også at der kan ske en udvikling og fornyelse af velfærden. Erfaringerne fra Covid19 er delvist indarbejdet, og der foreslås strukturelle ændringer, som også kan bidrage til en højere kvalitet og en forbedring af det økonomiske råderum.

Budgetaftalen forudsætter desuden, at den miljømæssige bæredygtighed er en integreret del af tilrettelæggelse og levering af den konkrete service overfor borgerne.

Investeringer i børn og unge

Dagtilbud og minimumsnormeringer

Med budgetaftalen forbedres normeringerne i Norddjurs Kommune gradvist i de kommende år. Der afsættes således 3,8 mio. kr. i 2021, 5 mio. kr. i 2022, 7,5 mio. kr. i 2023 og 8,7 mio. kr. i 2024.

Beløbene i de enkelte år følger delvist indfasningen i Folketingets aftale, idet der dog er taget højde for udløbet af den særlige bevilling til dagtilbudsområdet.

Partierne er enige om, at børne- og ungdomsudvalget arbejder videre med en indstilling til kommunalbestyrelsen i marts 2021 om tilpasning/omorganisering af daginstitutionerne til det faldende børnetal, herunder med angivelse af hvilke daginstitutioner, der skal lukkes. Processen skal sikre høring med respekt for bestyrelser, berørte borgere og ansatte.

Norddjurs Kommune har mange udsatte børn. Bedre normeringer medfører en kvalitativt bedre og mere forebyggende indsats i daginstitutioner.

Med budgetaftalen for 2020 gennemførtes en opnormering i Visitationsafdelingens børne- og familieenhed. Der er imidlertid også brug for en styrkelse af den forebyggende indsats overfor børnene. Der tilføres derfor 1,5 mio. kr. årligt til dette område, som udmøntes af børne- og ungdomsudvalget. I udmøntningen lægges vægt på opnormering i Trivsel og Læring, opkvalificering af plejefamilier, uvildig undersøgelse af anbringelser samt skilsmisse-indsats.

PAU uddannelse daginstitutioner og dagplejen

De forbedrede normeringer betyder, at der i de kommende år skal sikres pædagogisk uddannet personale. Derfor tilrettelægges et særligt meritforløb på PAU-uddannelsen, hvor en gruppe af Norddjurs Kommunes nuværende ikke-uddannede dagplejere og pædagogmedhjælpere får mulighed for at blive uddannet til pædagogiske assistenter. Samtidig lægges der vægt på at sikre gode praktikophold for pædagogstuderende.

Der afsættes 0,850 mio. kr. i 2021 og 0,590 mio. kr. årligt i 2022-2024

Ung Norddjurs og aktiv fritid

For at sikre en fortsættelse af Ung Norddjurs' tilbud i hele kommunen tilføres 0,5 mio. kr. i 2021 og overslagsårene. Beløbet udmøntes af børne- og ungdomsudvalget, således at tilbuddet sikres i hele kommunen. Desuden afsættes 0,050 mio. kr. til bl.a. kontingentstøtte til særligt udsatte unge.

Flextur - UngFlex

For at bidrage til forbedring af unges transportmuligheder i Norddjurs Kommune indføres UngFlex. Der afsættes 0,3 mio. kr. årligt i 2021 og i 2022.

Anlægsinvesteringer

I aftalen er indarbejdet følgende anlæg:

Gulv i daginstitutionen Mælkevejen med 0,150 mio. kr.

Folkeskolen i Norddjurs

I løbet af 2020 er der bevilliget følgende til folkeskolen i Norddjurs:

Aftale 1 fra januar 2020, hvor kommunalbestyrelsen besluttede at tildele 2 mio. kr. til Søren Kanne Skolen, samt fordele de afsatte finanslovsmidler på 1,65 mio. kr. i 2020 til løft af folkeskolen.

Aftale 2 fra 27. marts, hvor Søren Kanne Skolen fik tildelt en ekstra bevilling på 1,9 mio. kr.

Aftale 3 fra 3. juni 2020, hvor der blev bevilget 6,8 mio. kr. i 2021, så serviceniveauet kan fastholdes i skoleåret 2020/21.

Disse bevillinger fortsætter i overslagsårene, hvorfor der i perioden 2021-2024 afsættes ca. 66 mio. kr. i den samlede folkeskoleramme til almen skole og specialdelen til opretholdelse af det nuværende undervisningsniveau under faldende børnetal i 2021 og 2022. Partierne er opmærksomme på, at de midler der tilføres til almen skole i 2023 og 2024 kan forudsætte initiativer for at opretholde nuværende undervisningsniveau. Partierne ønsker en evaluering med en vurdering af indsats og effekt på specialundervisningsdelen forud for budget 2022. De ekstra midler finansieres delvist af midler fra "Løft til folkeskolen" fra finansloven 2020.

Partierne er opmærksomme på, at den nye arbejdstidsaftale mellem KL og lærerne også kan medvirke positivt til udviklingen af folkeskolen i Norddjurs.

Partierne vil - på baggrund af oprettelse af friskolen i Ørum og en markant reduktion af antal elever i folkeskolen i Ørum - foreslå at skolen lukkes ved afslutning af skoleår 2020/21 og den skønnede besparelse anvendes til styrkelse af folkeskolen. Der frigøres således 0,411 mio. kr. i 2021 samt 1,930 mio. kr. årligt i 2022-2024.

En lukning af folkeskolen i Ørum vil betyde, at folkeskoletilbuddet i Skoledistrikt Midt alene sker i Glesborg og der afsættes derfor 0,5 mio. kr. i hvert af årene 2021 og 2022 til flytning og opgradering af Glesborg Skole.

Det overlades til bestyrelsen for Børneby Midt at træffe afgørelse om, hvorvidt en overflytning af eleverne fra Ørum Skole til Glesborg Skole skal finde sted på et tidspunkt før udgangen af det igangværende skoleår 2020/21.

Aftalepartierne ønsker på baggrund af høringssvarene at kunne tage stilling til en overbygningsskole i Glesborg. Der udarbejdes forslag, der udsendes til høring i Børneby Midt og Søren Kanne Skolen, således der kan tages stilling på kommunalbestyrelsesmødet den 15. december. I forslaget skal indgå en gradvis opbygning, idet forslaget skal betyde at de to nuværende 6. klasser i Glesborg og Ørum, kan fortsætte i 7. klasse og efterfølgende klasser.

Overbygningstilbuddet opbygges som en del af folkeskoletilbuddet i Børneby Midt og forudsætter/behøver et samarbejde med Søren Kanne Skolens overbygning i forhold til anvendelse af faglokaler, valgfag og anvendelse af nødvendige faglærere.

Der reserveres en driftsreserve i budgetaftalen på 1,9 mio. kr. i 2021, hvoraf op til 1,4 mio. kr. kan anvendes til eventuelle fratrædelsesudgifter. Der er endvidere reserveret 1 mio. kr. i hvert af overslagsårene 2022-2024. Herved sikres finansiering ved aftrædelse samt øgede driftsudgifter, såfremt der etableres et

overbygningstilbud i Glesborg. Ved ekstra elevtransport forudsættes at rammen til kollektiv trafik først anvendes.

Anlægsudgiften til flytning fra Ørum forøges med en reserve på 1 mio. kr. i 2021. Yderligere tilpasning af anlæg ved Glesborg Skole behandles i forbindelse med budget 2022.

Desuden muliggør en lukning af folkeskoletilbuddet i Ørum en samling af Djurslandsskolens afdelinger i Ørum og Fjellerup, hvorfor afdelingen i Stenvad kan afvikles. Forslaget om at anvende Mølleskolen til ny afdeling af Djurslandsskolen udgår herefter.

De afsatte midler i 2022 til flytning af Djurslandsskolen til Mølleskolen flyttes herefter til investeringer i Ørum og Fjellerup og dermed skabes en samlet løsning af Djurslandsskolens vedvarende udfordringer.

Djurslandsskolens afdeling i Stenvad vil ved en endelig lukning kunne anvendes helt eller delvist af Mosebrugscetret. Dette drøftes nærmere i sammenhæng med Mosebrugscetrets "Fyrtårnsprojekt".

Aftalepartierne ønsker, at børne- og ungdomsudvalget udarbejder forslag til kvalitetsstandarder for folkeskoleområdet, der behandles af kommunalbestyrelsen forud for udarbejdelse af budget 2022.

Budgetaftalen indeholder endvidere følgende konkrete driftsforbedringer:

Praktikvejledere i folkeskolen

For at styrke rekruttering af nyuddannede lærere afsættes 0,3 mio. kr. årligt i 2021 og 2022 til uddannelse af praktikvejledere i folkeskolen.

Styrkelse af skoletjenesten

Med styrkelse af skoletjeneste afsættes yderligere 0,1 mio. kr. årligt til transport af elever til tilbud omfattet af skoletjenesten.

Lejrskolemodel for Anholt

Med forventet gratis transport af elever på lejrskole til Anholt øges de økonomiske muligheder for, at de enkelte skoler kan anvende Anholt til lejrskoleophold med særlig vægt på naturfag og historie. Målet er, at alle elever i folkeskolen i Norddjurs Kommune har et lejrskoleophold på Anholt i overbygningen, og der afsættes derfor 0,1 mio. kr. årligt.

Styrket IT-indsats i folkeskolen

For at sikre nødvendig opgradering af IT-udstyret i folkeskolen samt en vis modernisering af børnenes IT-udstyr afsættes årligt 1 mio. kr. i 2021-2024.

Anlæg

- IT-investeringer, hvortil der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2021-2024
- Djurslandsskolen, hvortil der afsættes 4,25 mio. kr. i 2022

Der er forslag om samling af Norddjurs Kommunes 3 tandklinikker i Grenaa på én adresse på i alt 6 mio. kr. Der tages stilling til forslaget forud for udarbejdelsen af budget 2022.

Bedre velfærd til ældre og borgere med handicap

Antallet af ældre i Norddjurs Kommune er stigende, og efter de hårde besparelser i 2018-19 er der brug for en forbedring af tilbuddene til ældre og borgere med handicap.

Budgetaftalen indeholder følgende forbedringer på service overfor borgerne:

- Øget normering på plejecentrene og hjemmeplejen

- Øget normeringer til bostøtte og bosteder
- Rengøring hver 14. dag i stedet for hver 3. uge

Med henblik på mere fleksibilitet i tilbuddene til borgere på ældreområdet anvendes nogle af midlerne til aktivitetstilbud til klippekortstilbud. Voksen- og plejeudvalget behandler særskilt det endelige forslag til fordeling og kvalitetsstandard for klippekortstilbud på plejecentre og i hjemmeplejen.

For at styrke tilbuddene til borgere med handicap styrkes ledsageordningen (§81) med 0,1 mio. kr. årligt. Beløbet forhøjes med 0,1 mio. kr. i 2021, idet der hermed sikres mulighed for ledsagelse også i weekenderne.

Aftalepartierne afsætter således 13,7 mio. kr. i 2021, 13,6 mio. kr. i 2022 og 13,5 mio. kr. årligt i 2023 og 2024 til disse forbedringer, som udmøntes konkret af voksen- og plejeudvalget.

Der er enighed om, at voksen- og plejeudvalget undersøger muligheden for at etablere aflastningspladser i den vestlige del af kommunen. Behovet for aflastningspladser håndteres i forbindelse med ældrebolighandlingsplanen.

En del ældre og borgere med handicap får mad leveret fra kommunen eller som en del af det tilbud, de får på bosteder, institutioner eller plejecentre. I aftalen fra foråret 2020 blev der afsat 2,1 mio. kr. til etablering af produktionskøkken på Fuglsanggården. Samtidig blev der i 2018 ombygget køkkener og afsat personaleresourcer til madlavning på de enkelte plejecentre.

Aftalepartierne er enige om, at der nu er brug for en egentlig og overordnet kommunal kost- og ernæringspolitik, og at denne implementeres alle steder i kommunen, hvor der produceres mad. Det gælder også i dagtilbud og skoler.

Målet med kost- og ernæringspolitikken er:

- Borgerne skal møde dansk madkultur historisk og med sunde og friske råvarer, som i videst muligt omfang er produceret bæredygtigt og leveret af lokale leverandører.
- Borgerne skal tilbydes måltider, der er sunde, nærende, og understøtter deres helbred. Der skal være valgfrihed for den enkelte og derfor tages hensyn til den enkeltes individuelle behov og borgerne skal kunne fravælge, bl.a. rituelt producerede varer.

I kost- og ernæringspolitikken indarbejdes mål og principper for bæredygtighed.

Der afsættes derfor 0,5 mio. kr. årligt.

Frivillighedspuljen

På baggrund af høringsvarene forøges frivillighedspuljen med 0,1 mio. kr. i 2021 og 2022, idet det forudsættes, at Norddjurs Award hermed kan finansieres.

Øgede sundhedsindsatser

Der afsættes 0,5 mio. kr. årligt til at styrke sundhedsforebyggelsen, som udmøntes efterfølgende i voksen- og plejeudvalget.

Ny ældrebolighandlingsplan - herunder senhjernesgade- og demenscenter

Aftalepartierne er enige om at der afsættes 32,4 mio. kr. til en ny ældrebolighandlingsplanen på baggrund af oplæg herom, der er præsenteret i voksen- og plejeudvalget. Herunder drøftes nærmere hvordan et senhjernesgade- og demenscenter i Norddjurs Kommune etableres i budgetperioden.

Miljømæssig bæredygtighed

Aftalepartierne vil følge DK2020 og er positivt indstillet overfor at deltage i det fælleskommunale klimainitiativ i Region Midt.

I budgetaftalen for 2020 blev der skabt politisk grundlag for Norddjurs Kommune, der som grøn kommune går foran i grønne og bæredygtige løsninger på natur, klima, energi, ressourceforbrug og dermed understøtter de nationale målsætninger og understøtter FN's verdensmål om klima og bæredygtighed.

Der arbejdes derfor videre med de initiativer, som indgår i budgetaftalen for 2020, herunder udarbejdelse af en revideret klimahandlingsplan, den statslige havplan, "Vild med vilje" og andre initiativer, som blev igangsat med budgetaftalen. Havsekretariatets arbejde i 2020 har været bremset af Covid-19 og videreføres på den baggrund i 2021. Udgiften på 0,2 mio. kr. finansieres via overførsler og clearingsprincippet.

Af nye initiativer er aftalt følgende:

Til medfinansiering af landsbyfornyelse afsættes 3 mio. kr. i 2021 stigende til 5 mio. kr. i hvert af årene 2022-23 under anlæg. Samtidig afsættes der 0,2 mio. kr. i 2021 og 2022 til en boligsocial medarbejder som anbefalet i §17 stk. 4 udvalget for koncentration af sociale og etniske problemer.

Der afsættes samlet 0,5 mio. kr. årligt i 2021-2023 til klimaprojekter i Grenaa og Allingåbro.

Klimaprojekt og områdefornyelse Allingåbro

Der igangsættes en klimasikring af Allingåbro efter erhvervelse af ejendommen Rougsøvej 33 i Allingåbro.

Klimasikringsprojektet skal ses i sammenhæng med analysen af helhedsplanen for Randers Fjord samt udpegningen af Allingåbro som en væsentligt og interessant kulturarvsprojekt. Desuden er der potentiale for forbedring af anlægget ned til åen og den aftalte sikring af broen over åen.

Der afsættes derfor 2,5 mio. kr. til broarbejde ved åen.

Der søges eksterne midler til projektet.

Klimaprojekt Grenaa Sydhavn og Grenåen

I efteråret pågår et afklarende forløb, som skal ses i sammenhæng med i C2C-projektet - Grenå Å. Processen videreføres i tæt dialog med Grenaa Havn, Aqua Djurs og øvrige relevante parter.

Der søges eksterne midler.

Bæredygtig transport

På baggrund af regeringens klimahandlingsplan igangsættes i efteråret 2020 en analyse, der giver grundlag for indkøb, reparation, leasing og afskaffelse af kommunale transportmidler. Der igangsættes dog følgende med denne budgetaftale:

- Investering i elstandere til ældreplejen. Der afsættes 0,6 mio. kr. med en afledt drift på ekstra udgifter til el biler på 0,43 mio. kr. årligt.
- Der er afsat 0,150 mio. kr. årligt i perioden 2021-2023 til mobilitetsfremmende aktiviteter. Disse kan prioriteres til blandt andet elcykler.

Norrdjurs i udvikling

Basisinvesteringer

Norrdjurs Kommune har et betydeligt efterslæb på det tekniske områder. Der fastlægges derfor med denne aftale et basisbeløb på væsentlige områder, der dels er lovpligtige og dels nødvendige.

Vejvedligeholdelse

Der afsættes årligt 10 mio. kr., hvilket er en stigning på 4 mio. kr. i 2021, 2 mio. kr. i 2022 og 4 mio. kr. i 2023. Udover basisbevilling til asfalt afsættes ekstra 2 mio. kr. i 2021. Det ekstra beløb anvendes til bl.a. forbedring af veje ved strandene, sikring af vedligeholdelse af cykelstier, gennemgang af fortove m.m.

I forhold til cykelstier har aftalepartierne følgende prioritering 1. cykelsti ved Ring, som er indeholdt i denne aftale 2. færdiggørelse cykelsti Fuglsang, 3. cykelsti ved Bønnerup. De to sidstnævnte vil indgå som emner i en eventuel statslig cykelstipulje og i forhandlinger om budget 2022.

Broer

Der afsættes 2,5 mio. kr. i 2021, 1,25 mio. kr. i 2022 og 1,2 mio. kr. i 2023. I 2021 anvendes midlerne til renovering af bro i Allingåbro som nævnt under klimasikring.

Bygningsrenovering og klimaforbedringer

Der afsættes årligt 10 mio. kr., hvilket er en stigning på 4,8 mio. kr. i 2021, 2,3 mio. kr. i 2022 og 3,3 i 2023.

Partierne prioriterer, at der i budgetperioden gennemføres en renovering af lejeboliger i Fredensgade i Grenaa.

Udover basisbevilling til bygningsrenovering afsættes ekstra 1 mio. kr. i 2021 og 1 mio. kr. i 2022 til forbedring af indeklimate og indvendig vedligeholdelse i skoler og dagtilbud.

Dokning og vedligeholdelse af færger

Der afsættes 9,57 mio. kr. samlet set i 2021-2024.

Beredskabsgårde/brandstationer

Det er nødvendigt at investere i beredskabsgårdene i Norrdjurs. I Allingåbro skal der skabes plads til den fremtidige ambulancebetjening.

I Grenaa skal beredskabsgården enten renoveres grundlæggende, eller der skal bygges en ny beredskabsgård. Der er indledt et samarbejde med B45 om fællesfaciliteter og der skal sikres plads til den fremtidige ambulancebetjening i Grenaa i samarbejde med Region Midtjylland.

Der reserveres beløb af kassebeholdning til deponering og afledte lejeudgifter tages der stilling til i budget 2022.

Grøn service og øget biodiversitet samt trafik

På miljø og teknikudvalgets område afsættes 0,5 mio. kr. i 2021 og 0,4 mio. kr. årligt i 2022 og frem til en øget indsats på det grønne område, herunder strande, toiletbygninger og biodiversitet m.v. Der er i denne sammenhæng fokus på beplantning og flere grønne træer i kommunen.

Kommunalbestyrelsen har vedtaget en politik for biodiversitet, og i budget 2020 blev for 2021 og årene derefter afsat 0,2 mio. kr. årligt.

Aftalepartierne er enige om at anvende yderligere 0,05 mio. kr. årligt af den samlede forhøjelse på 0,4 mio. kr. til grøn service, således der kan sås insektvenlige afgrøder på mulige kommunale arealer, herunder

grøftekanter. De enkelte aftaleenheder skal kunne få udleveret frøblandinger til arealer, der kan tilsås. Den grønne pulje forøges med yderligere 0,1 mio. kr. i 2021, idet der ønskes yderligere biodiversitet og herunder uddeling af frøblandinger til foreninger med grønne arealer og yderligere plantning af træer og buske. Desuden anvendes forøgelsen til at langtidssikre bedene ved Bavnehøj.

Aftalepartierne prioriterer trafiksikkerhed, herunder en fortsat dialog for at få hastigheden bragt ned på 40 km/t i udvalgte landsby- og bysamfund. Miljø- og teknikudvalget prioriterer hvilke by- og landsbysamfund, hvor det er relevant. På baggrund af høringssvarene forøges puljen til trafiksikkerhed med 0,5 mio. kr. i 2021 til i alt 1,5 mio. kr. Puljen anvendes til fartdæmpning og kan også medfinansiere fornyelse af landsbyer.

Der afsættes 1,8 mio. kr. i 2021 til færdiggørelse af cykelsti ved Ring.

Miljø- og teknikudvalget skal behandle ruteplan for bybus i Grenaa med henblik på at skabe en bedre ruteplan indenfor den eksisterende økonomiske ramme.

Kollektiv trafik - herunder skolekørsel

Efter nedskæringerne på den regionale trafik samt ændringer i skolestrukturen er der fortsat problemer i den kollektive trafik i Norddjurs Kommune. Der afsættes derfor 1 mio. kr. i 2021 og 1 mio. kr. i 2022. Beløbet udmøntes af miljø- og teknikudvalget, idet det også undersøges om dele af buskørslen kan foregå direkte med Taxa enkelte steder og ventetiden for eleverne dermed kan forkortes. Beløbet kan også anvendes til forbedringer af rutenettet til ungdomsuddannelserne i Grenaa.

Investeringer i Kyst og Natur

Partierne er enige om at afsætte 1 mio. kr. i 2021 og 0,8 mio. kr. i 2022 til outdoor investeringer og vedligeholdelse. Med outdoor menes også legepladser og andre aktivitetssteder for børn og unge ved både skole og dagtilbud.

Kommunens udendørsanlæg gennemgås i 2021 med henblik på indretning til øget udendørs aktiviteter og dermed også et bidrag til projekt "Bevæg dig for livet".

Partierne er enige om at afsætte 0,025 til en trampesti ved Homå langs letbanen.

Partierne er enige om, at få undersøgt mulighederne for at Nordsøstien kan følge kysten direkte mellem Fornæs og Gjerrild Nordstrand. Der indledes en dialog med fonde, herunder Den Danske Naturfond og Danmarks Grønne Fremtidsfond, om mulig finansiering af et sådant projekt samt andre relevante projekter langs kystbåndet. Desuden undersøges, hvorledes de statslige udpegninger, herunder udtagning af lavbundsområder og andre initiativer kan indgå i udbygningen af naturoplevelser i kommunen.

Af sådanne projekter er partierne opmærksomme på behov for trappe ved Gjerrild Klint, forbedringer på parkeringspladsen ved Fornæs og Udbyhøj Havn.

Partierne ønsker endvidere udarbejdet et overordnet oplæg til debat om udendørsrum i byer, landsbyer og naturområder og deres indretning og muligheder for aktiviteter på baggrund af erfaringerne med covid-19.

Partierne har fastholdt investeringsstrategien i kommunens belysning og afsætter 0,15 mio. kr. årligt, således at lyset allerede nu kan tændes om natten.

Flere i arbejde og aktiv erhvervs politik

På baggrund af den vedtagne erhvervs- og arbejdsmarkedspolitik er der i denne budgetaftale særligt fokus på finansiering af følgende aftalepunkter:

Erhvervsinitiativer

I forbindelse med Covid19-indsatsen indledtes et samarbejde med erhvervsforeningerne om at handle lokalt. Desuden arbejdes der med en partnerskabsaftale i regi af FN's verdensmål. Dette samarbejde ønskes udviklet og der afsættes 0,2 mio. kr. årligt til dette i 2021 og 2022. Udmøntningen sker i et samspil med erhvervsforeningerne og de øvrige parter, der indgår i partnerskabsaftalen.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,3 mio. kr. i 2021 til en iværksætterpakke, der udmøntes af erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget. I iværksætterpakken kan indgå forsøg med mikrolån.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,12 mio. kr. til erhvervelse af et CRM system, der kan understøtte "én indgang" i Norddjurs Kommune og den erhvervshandleplan, der skal igangsættes. Der afsættes samtidig 0,1 mio. kr. årligt til licensudgifter.

For at sikre mulighed for køb af uddannelser til forsikrede ledige i risiko for langtidsledighed, der er omfattet af 110 % godtgørelse jf. Folketingets aftale om en særlig Covid19 indsats samt køb af uddannelse jf. den regionale positivliste og enkelte voksenlærlingeforb, afsættes 1 mio. kr. i 2021.

Denne investering supplerer de i 2020 aftalte investeringsforslag. Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget forestår den nærmere prioritering inden for den samlede ramme for investeringer, idet det forudsættes, at målet for investeringsforslagene fortsat er det forudsatte fald i overførselsindkomsterne.

Endvidere er der fokus på indsatsen overfor borgere under 40 år med psykiske problemer.

Projekt for borgere med autisme i regi af UU videreføres, hvilket medfører en reduktion af forsørgelsesudgifterne på 0,450 mio. kr. i 2022 stigende til 1,4 mio. kr. 2024.

Partierne er enige om, at der fremlægges forslag til en styrkelse af indsatsen indenfor Ungdommens Uddannelsesvejledning: En styrkelse af vejledningsindsatsen i 8. klasse med fokus på rette valg af ungdomsuddannelse, kombineret med erhvervspraktik i overbygningen samt et generelt øget samspil mellem skole og virksomheder i skoleforløbet og med respekt for skolernes øvrige opgaver for eleverne. UU er tovholder på indsatsen. Der afsættes 0,4 mio. kr. i 2021 og 0,3 mio. kr. i 2022 til at dække begge tiltag.

Erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget tager initiativ til nedsættelse af en arbejdsgruppe med repræsentanter fra skoleledere og UU. Arbejdsgruppen kommer med forslag til indsatsen med baggrund i inspiration fra andre kommuner.

Partierne opfordrer erhvervs- og arbejdsmarkedsudvalget til at arbejde videre med at belyse effekter for virksomhedspraktik og andre indsatser.

Kultur og fritidsliv

Aftalepartierne er enige om at understøtte Museum Østjylland med 0,170 mio. kr. i 2021 for at opretholde serviceniveauet i Norddjurs Kommune og herefter 0,055 mio. kr. årligt

Landsbyklynge-samarbejdet i midten ønskes styrket med 0,1 mio. kr. i 2021.

Aftalepartierne er enige om at forhøje fritids- og kulturpuljer inkl. sport med 0,4 mio. kr. årligt. Puljerne udmøntes af kultur- og fritidsudvalget. På baggrund af høringssvarene forøges puljen med 0,3 mio. kr. yderligere i 2021, således at "Bevæg dig for livet" kan forstærkes. Beløbet kan anvendes til delvis imødekomme af høringssvaret fra idrætten.

For at støtte Kulturhuset Pavillonens ambition om at blive et nationalt netværksspillested afsættes årligt 0,450 mio. kr. i 2021 og 2022.

Der afsættes anlægsmidler på 15 mio. kr. til at investere i Grenaa Idræts Center med henblik på vedligeholdelse og etablering af nyt indgangsparti. Aftalepartierne er enige om, at GIC selv finansierer springhal, dog med en kommunal deponering. Deponeringen forudsætter, at GIC får egenfinansieringen på plads. Der er taget højde for dette i vurderingen af kassebeholdningen.

Der vil være en afledt driftsvirkning på 0,3 mio. kr. årligt.

Aftalepartierne er enige om, at der skal udarbejdes en elitepolitik på idrætsområdet for at etablere en ramme for drift og udvikling af elitesporten i kommunen. Udarbejdelse af en elitepolitik, med en passende balance mellem bredde og elite, forankres i kultur- og fritidsudvalget. Der afsættes årligt 0,1 mio. kr. til udmøntningen af elitepolitikken.

I forhold til de afsatte anlægsmidler på årligt 2 mio. kr. i 2022 og 2023 til halinvesteringer lægger aftalepartierne vægt på, at der arbejdes ud fra en strategisk og helhedsorienteret tilgang. Dette arbejde er forankret i kultur- og fritidsudvalget. Beløbet forøges med 1 mio. kr. i 2021, således at der allerede i 2021 kan igangsættes investeringer, idet der i beløbet skal sikres finansiering af sikringsanlæg til Nørager Hallen.

Turisme og oplevelse i Norddjurs Kommune

På baggrund af fusionsaftalen med Visit Aarhus skal Norddjurs Kommune overtage driften af turistservice i Grenaa, såfremt der forsat skal være turist- og anden service på Torvet 1 i Grenaa. Da dette er politisk ønsket i forbindelse med godkendelse af fusionsaftalen i kommunalbestyrelsen, overtager Norddjurs Kommune pr. 1. januar 2021 al aktivitet udgående fra Torvet, herunder bemanningen.

Fra det nuværende turistbureau serviceres såvel turister som borgere, og samtidig indgår en viceværtssfunktion i huset. Der udarbejdes et grundlag for udlejning af ledige lokaler i ejendommen. Der afsættes 0,4 mio. kr. årligt til formålet og en nærmere beskrivelse af husets fremtidige service og funktion fremlægges i fritids- og kulturudvalget samt økonomiudvalget.

For at skabe udviklingsmuligheder i arealerne omkring Enslevgården i Grenaa er aftalepartierne enige om, at arealet gøres klar til potentielle turisme- og rekreative formål. Aftalepartierne afsætter således 1,251 mio. kr. til nedrivning af Enslevgården, der vil muliggøre at områdets rekreative muligheder kan udvikles og benyttes til forskellige formål, herunder, outdoor-aktiviteter, overnatning, friluftsliv, golf m.v. Der vil efterfølgende være en lokalplanproces med henblik på en sammenhængende plan for områdets anvendelse.

Medfinansiering af fondsstøttede udviklingsprojekter

Aftalepartierne er enige om, at afsætte 2 mio. kr. i 2021 og 4 mio. kr. i hvert af årene 2022 og 2023. Med henblik på at understøtte initiativer og udviklingsprojekter, der forudsætter såvel en ekstern som en kommunal medfinansiering. Partierne prioriterer gennemførelsen af Mødestedsprojekterne "Liv i den gamle tørvefabrik i Stenvad" og "Det Maritime Hus i Bønnerup".

Bæredygtig turisme

På baggrund af erfaringerne med 2020 og Covid19-udfordringen har Norddjurs Kommune oplevet en markant interesse i strande og naturområder, og samtidig har overnatningsmulighederne været udnyttet fuldt ud. Attraktionerne har efter genåbningen haft gode besøgstal, og dele af handelslivet har oplevet øget omsætning.

Pulje til strategiske emner

Økonomiudvalget skal sikres mulighed for at allokere ressourcer til strategisk vigtige udviklingsprojekter, som supplerer de nuværende stående udvalgs ressortudvalg, f.eks. tværgående projekter, eller vigtige udviklingsprojekter, events, projekter som følge af Covid-19., som udvalget beslutter. Midler fra puljen vil blive udmøntet efter en særskilt politisk behandling, og der vil blive udarbejdet retningslinjer for den politiske behandling. Der afsættes 1 mio. kr. årligt i 2021-2023 og 0,5 mio. kr. i 2024 til puljen.

Strategisk anlægspulje

Der etableres en ny strategisk anlægspulje på 2 mio. kr. i 2021 og 1 mio. kr. i 2022, der som den strategiske driftspulje kan understøtte kommunens deltagelse i vigtige udviklingsprojekter. Økonomiudvalget forvalter puljen og der udarbejdes retningslinjer for den politiske behandling.

Ledelsesudvikling/evaluering

Der afsættes 0,3 mio. kr. årligt til understøttelse af lederevaluering og lederudvikling. Puljen er et supplement til den allerede eksisterende pulje til kompetenceudvikling af medarbejdere på 0,550 mio. kr.

Øvrige initiativer, investeringer og planlægning

Aftalepartierne er enige om, at der i 2021 endvidere afsættes 2,0 mio. kr. som kapitalindskud til nye almene boliger i Auning samt 0,4 mio. kr. i 2022 til alment boligformål på Anholt.

- Arealerhvervelse og kommuneplan

Der er i alt i 2021 afsat 3,6 mio. kr., til byggemodning/ køb af areal og 2,5 mio. kr. i hvert af årene 2022-2024.

For at færdiggøre allerede igangsatte investeringer i infrastruktur og bymiljø prioriterer aftalepartierne, at der afsættes anlægsmidler i 2021 til:

- Asfalt ved letbanestation i Trustrup med 0,420 mio. kr. i 2021. Parkeringsplads ved letbanestationen asfalteres. Aftalepartierne er opmærksomme på, at asfalteringen kan indgå i den planlægning, AquaDjurs har for området, og som samlet set vil medvirke til forskønnelsen af området og byen. Desuden kan midler afsat til landsbyfornyelse/nedrivning indgå i projektet.
- P-pladser Mogensgade i Grenaa med 0,6 mio. kr. i 2021
- Støttemur Vandværk Grenaa med 0,210 mio. kr. i 2021
- Nedlæggelse af brandhaner med 0,5 mio. kr. i 2021

Skovskolen er en vigtig uddannelsesinstitution i Norddjurs, som indgår i udviklingen af "Det Grønne" som et strategisk indsatsområde for erhvervs- og turismeudviklingen i Norddjurs Kommune. For at støtte op om Skovskolens udvikling og udbygning prioriterer aftalepartierne, at der afsættes et beløb på 5 mio. kr. i 2022 og 3 mio. kr. i 2023 rettet mod at understøtte den konkrete udvikling af skolen. Skovskolen ønsker således at etablere nye kollegieboliger samt undervisningslokaler, der skal imødekomme et stigende antal studerende på skolen. Det er en udvikling som aftalepartierne ønsker at understøtte, inden for de rammer der gælder for kommunal støtte og tilskud. Den konkrete udmøntning vil ske gennem økonomiudvalget.

Aftalepartierne er enige om at afsætte 0,25 mio. kr. årligt til at afprøve kommunale fritidsjob.

Bruttolønsordning for uddannelse

Aftalepartierne ser positivt på afprøvning af ordningen og prioriterer, at det bliver drøftet i de relevante MEDudvalg.

Covid-19

Aftalepartierne er opmærksomme på, at Covid-19 kan få betydning for service og mødet med borgerne i 2021 på samme måde som i år.

De erfaringer der allerede er gjort med fokus på kerneopgaven, digitale samarbejdsformer, tværgående samarbejde, kollegial sparring m.v. er der fokus på at anvende til nye måder, som organisationen kan fungerer på både i samspelet med borgere, virksomheder og civilsamfundet og som arbejdsplads.

Aftalepartierne er samtidig opmærksomme på, at kommunen og medarbejderne er i en god daglig dialog med borgere/samarbejdspartnere. Der anvendes en løsningsorienteret tilgang, hvor der er fokus på muligheder og tiltag, der kan understøtte en løsning for borgerens/samarbejdspartnerens udfordring/opgave. I udmøntningen af den eksisterende pulje til kompetencemidler gennemføres initiativer, der vedligeholder og forbedrer den gode dialog og de gode løsninger.

Aftalepartierne lægger vægt på, at der i dialog med medarbejderne holdes fast i at udvikle og omsætte de erfaringer, der er høstet og som kan bidrage til effektivisering, lettere arbejdsgange og kortere beslutningsveje til gavn for borgerne og medarbejderne.

Der afsættes 2,5 mio.kr. i 2021 til ekstra Covid-19 indsatser. Midlerne anvendes især til initiativer vedrørende rengøring, herunder anskaffelse af udstyr, kompetenceudvikling m.m.

Anvendelse af ledige lokaler

Norrdjurs Kommune har ledige kvadratmeter i de kommunale ejendomme. Det gælder bl.a. skoler. Der udarbejdes et oplæg, hvor disse ledige kvadratmeter kan aktiveres til andre kommunale formål. Det gælder f.eks. en ny placering af hjemmepleje Øst, etablering af eventuelle centrale depotmuligheder for inventar m.m. Desuden indgår i oplægget ledige kommunale kvadratmeter, der kan nedrives, såfremt de ikke kan sælges eller ombygges indenfor den nærmeste fremtid.

Finanslov 2021 og andre ændringer af forudsætningerne

Der er desuden enighed om, at partierne i denne aftale mødes og supplerer og udbygger denne aftale, når der er indgået en finanslovsaftale.

Hvis der efter budgetvedtagelsen er væsentlige ændringer af de økonomiske budgetforudsætninger, herunder provenu ved skattesanktion, er partierne enige om at mødes og tage stilling hertil.